

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-02-2944/12
Sarajevo, 10.1.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Parlamentarna Skupština BiH
SARAJEVO

PRIMLJENO:	10.01.2013. god		
Organizacioni redoslijed	Klasifikacioni oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02-02-1-3	13		

B

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

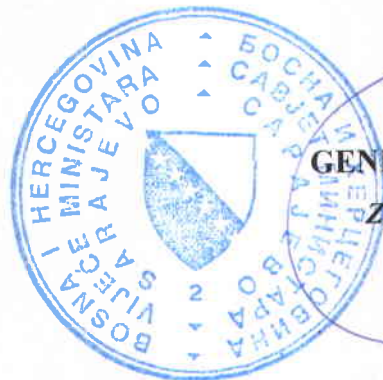
SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine, raseljenim osobama i povratnicima

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 30. sjednici održanoj 4.12.2012. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine, raseljenim osobama i povratnicima, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnom zakonodavnom postupku.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine, raseljenim osobama i povratnicima, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i elektroničku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

PRIJEDLOG

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na _____ sjednici Predstavničkog doma, održanoj ____ . ____ 20__ . godine i na _____ sjednici Doma naroda, održanoj ____ . ____ 20__ . godine donijela je

ZAKON O IZBJEGLICAMA IZ BOSNE I HERCEGOVINE, RASELJENIM OSOBAMA I POVRATNICIMA

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

Ovim zakonom utvrđuje se definicija izbjeglice iz Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: izbjeglica iz BiH), raseljene osobe i povratnika, prava i način ostvarivanja prava, način osiguravanja sredstava za ostvarivanje prava, struktura i nadležnosti institucija u Bosni i Hercegovini za implementiranje ovog zakona, njihova prava i odgovornost, nadležnosti Komisije za izbjeglice i raseljene osobe Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: „Komisija“) i organizacije Fonda za izbjeglice i raseljene osobe Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: „Fond“) kao i druga pitanja koja se odnose na izbjeglicu iz BiH, raseljenu osobu i povratnika.

Član 2. (Definicije i pojmovi)

Pojedini pojmovi koje se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

a) **„Izbjeglica iz BiH“** je državljanin Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: „BiH“) koji se nalazi izvan BiH, a koji je zbog sukoba protjeran sa svog prebivališta ili je nakon 30.4.1991. godine napustio svoje prebivalište u BiH i izbjegao u inostranstvo, bojeći se opravdano da će biti progonjen zbog svoje vjerske, nacionalne, etničke pripadnosti, pripadnosti nekoj socijalnoj grupi ili svojih političkih opredjeljenja i koji se nije vratio u BiH;

b) **„Raseljena osoba“** je državljanin BiH koji se nalazi u BiH, a koji je zbog posljedica sukoba protjeran sa svog prebivališta ili je nakon 30. 4. 1991. godine napustio svoje prebivalište, bojeći se opravdano da će biti progonjen zbog svoje vjerske, nacionalne, etničke pripadnosti, pripadnosti nekoj socijalnoj grupi ili svojih političkih opredjeljenja i koji se nije vratio u ranije prebivalište, niti je dobrovoljno odlučio da se nastani u drugom prebivalištu. Raseljena osoba je i izbjeglica iz BiH koja se vratila u BiH, a nije se ponovo nastanila u ranije prebivalište, niti je izabrala drugo prebivalište u BiH;

c) „**Povratnik**“ je izbjeglica iz BiH ili raseljena osoba koja je nadležnom organu iskazala volju za povratak u ranija prebivališta i koja je u procesu tog povratka, kao i izbjeglica iz BiH i raseljena osoba koja se vratila u svoje ranije prebivalište;

d) „**Imovina**“ je stambena jedinica, nad kojom je izbjeglica iz BiH, raseljena osoba ili povratnik imalo vlasništvo ili stanarsko pravo i u kojoj je izbjeglica iz BiH, raseljena osoba ili povratnik imalo prebivalište, a koje je lišeno tokom sukoba počevši od 30. 4. 1991. godine;

e) „**Imovina koja se ne može vratiti**“ je imovina iz tačke d) ovog člana, kojom izbjeglica iz BiH, raseljena osoba ili povratnik nije u mogućnosti faktički raspolagati;

f) „**Kompenzacija -naknada za imovinu koja se ne može vratiti**“ je naknada koja pripada izbjeglici iz BiH, raseljenoj osobi i povratniku za imovinu iz tačke d) i e), određena u skladu sa propisanim standardima;

g) „**Zajednički projekti**“ su projekti koji se realiziraju putem Fonda, udruženim sredstvima BiH, entiteta, Brčko distrikta BiH i drugih, kao i projekti koji se realiziraju po osnovu kreditnih zaduživanja kod međunarodnih i domaćih finansijskih institucija i projekti koji se finansiraju iz donatorskih sredstava, putem Fonda.
U zajedničke projekte ne spadaju posebni projekti koji se direktno finansiraju iz budžetskih sredstava BiH, entiteta, Brčko distrikta BiH i dr.;

h) „**Monitoring**“ je praćenje implementiranja zajedničkih projekata vezanih za realiziranje prava izbjeglice iz BiH, raseljene osobe i povratnika, kao i projekata finansiranih iz Budžeta Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH finansiranih putem Fonda.

Član 3 . (Nadležni organi)

(1) Nadležni organi BiH za provođenje ovog zakona su:

- a) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH (u daljnjem tekstu: „Ministarstvo“);
- b) Komisija;
- c) Fond.

(2) Pored organa iz stava (1) ovog člana, nadležni organi za provođenje ovog zakona su i organi entiteta, Brčko distrikta BiH, kantona, gradova i općina.

POGLAVLJE II – STATUSNA PITANJA

Član 4. (Status)

(1) Status izbjeglice iz BiH uređuje se zakonima zemlje prihvata, u skladu sa međunarodnim konvencijama.

(2) Status raseljene osobe i povratnika uređuje se u skladu sa entitetskim zakonima i drugim propisima entiteta i kantona na osnovu ovog zakona.

Član 5. (Prestanak statusa)

Raseljenoj osobi prestaje status:

- a) dobrovoljnim povratkom u ranije prebivalište;
- b) dobrovoljnim izborom drugog prebivališta;
- c) drugim razlozima uređenim zakonima entiteta.

POGLAVLJE III - PRAVA I NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA IZBJEGLICE IZ BIH, RASELJENE OSOBE I POVRATNIKA

Član 6. (Prava izbjeglice iz BiH i raseljene osobe)

(1) Izbjeglica iz BiH i raseljena osoba ima pravo na:

- a) povratak u ranije prebivalište;
- b) izbor drugog prebivališta;
- c) povrat imovine ili kompenzaciju -naknadu za imovinu koja se ne može vratiti.

(2) Izbjegllici iz BiH i raseljenoj osobi, koja je izabrala drugo mjesto prebivališta, ne ograničava se pravo na povratak u ranije mjesto prebivališta.

(3) Osoba koja je izabrala drugo mjesto prebivališta, ne može ograničiti pravo na povratak izbjeglici iz BiH i raseljenoj osobi koja je odlučila vratiti se u svoje ranije mjesto prebivališta.

(4) Prava osoba iz ovog člana ostvaruju se na osnovu ovog zakona, zakona entiteta i kantona i propisa Brčko distrikta BiH, a način ostvarivanja ovih prava propisuje se podzakonskim aktima.

Član 7.

(Ostala prava izbjeglice iz BiH, raseljene osobe i povratnika)

- (1) Pored prava utvrđenih u članu 6. stav (1) ovog zakona izbjeglica iz BiH, za vrijeme boravka u zemlji prihvata, ima pravo da:
- a) bude objektivno i sveobuhvatno informirana o stanju u BiH, radi donošenja odluke o povratku u ranije prebivalište ili izboru drugog prebivališta u BiH;
 - b) koristi dopunsko školovanje, ukoliko je u zemlji prihvata organizirano od nadležnih službi iz BiH;
 - c) koristi konzularne i druge usluge službi BiH u zemlji prihvata radi reguliranja svojih prava u BiH i
 - d) druga prava regulirana ovim zakonom i drugim propisima u BiH.
- (2) Izbjeglica iz BiH, svoja prava u zemlji prihvata ostvaruje po propisima zemlje prihvata.
- (3) Pored prava utvrđenih u članu 6. stav (1) ovog Zakona raseljena osoba za vrijeme trajanja statusa i povratnik imaju i druga prava koja se utvrđuju i ostvaruju po propisima entiteta, Brčko distrikta BiH, kantona, gradova ili općina.

Član 8.

(Pravo na povratak u ranije prebivalište)

- (1) Izbjeglica iz BiH i raseljena osoba ima pravo da se slobodno vrati u svoje ranije prebivalište.
- (2) Nadležni organi su dužni osigurati da se povratak odvija na siguran i organiziran način, uz punu slobodu kretanja i zaštitu lične i imovinske sigurnosti.
- (3) Ministarstvo u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta BiH, izrađuje godišnji plan kojim osigurava uslove za povratak, te prati njegovu realizaciju.

Član 9.

(Pravo na izbor drugog prebivališta)

- (1) Izbjeglica iz BiH i raseljena osoba koja se ne može ili ne želi vratiti, ima pravo na slobodan izbor drugog prebivališta.
- (2) Izbor drugog prebivališta je dobrovoljan.

Član 10.

(Pravo na povrat imovine ili kompenzaciju- naknadu za imovinu koja se ne može vratiti)

(1) Izbjeglica iz BiH i raseljena osoba ima pravo na povrat imovine koje je lišena za vrijeme neprijateljstava od 1991. godine, kao i na kompenzaciju-naknadu za imovinu koja se ne može vratiti.

(2) Pod povratom imovine iz stava (1) ovog člana smatra se potpuna faktička mogućnost izbjeglice iz BiH, raseljene osobe ili povratnika da raspolaže svojom imovinom.

(3) Izbjeglica iz BiH, raseljena osoba i povratnik imaju pravo na kompenzaciju-naknadu za imovinu koja se ne može vratiti, na način kako je utvrđeno ovim zakonom.

POGLAVLJE IV – VRSTA POMOĆI

Član 11.

(Pomoć za povratak)

(1) Izbjeglici iz BiH i raseljenoj osobi koja se vraća u svoje ranije prebivalište osigurava se pomoć:

- a) u obnovi uništene i oštećene imovine u svrhu povratka u skladu sa propisanim standardima;
- b) u obnovi ratom oštećene komunalne, socijalne i druge infrastrukture;
- c) druge oblike pomoći u povratku s ciljem ekonomske, socijalne, pravne i drugih oblika održivosti povratnika.

(2) Izbjeglici iz BiH i raseljenoj osobi koja se vraća u svoje ranije mjesto prebivališta, ali zbog objektivnih razloga ne može se vratiti na adresu ranijeg mjesta prebivališta može se, u izuzetnim slučajevima, a s ciljem ostvarenja pomoći za pristup pravu na povratak, odobriti relokacija na drugu adresu unutar ranijeg mjesta prebivališta, što će biti propisano uputstvom, koji će donijeti Ministar za ljudska prava i izbjeglice BiH (daljnjem tekstu: "Ministar") u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 12.

(Pomoć kod izbora drugog prebivališta)

(1) Izbjeglica iz BiH i raseljena osoba koja je izabrala drugo prebivalište u BiH, putem kompenzacije-naknade za imovinu koja se ne može vratiti, može izabrati jednu od vrsta pomoći kako slijedi :

- a) pomoć u obnovi uništene i oštećene stambene jedinice u prebivalištu iz 1991. godine;

b) pomoć u izgradnji stambene jedinice u novom prebivalištu u BiH, u obimu pripadajućeg prava na pomoć u skladu sa propisanim standardima.

(2) Pravo na pomoć iz stava (1) tačka b) ovog člana ostvaruje se uz prethodno osiguranu građevinsku parcelu i potrebnu dokumentaciju.

(3) Ostvarena pomoć iz stava (1) ovog člana ne sprječava izbjeglicu, raseljenu osobu da potražuje i druga prava na osnovu drugih važećih propisa.

POGLAVLJE V – UTVRĐIVANJE KORISNIKA I PRIPREMA PROJEKATA

Član 13. (Utvrdjivanje korisnika)

Ministarstvo osigurava punu ravnopravnost u pristupu pravima korisniku pomoći, izbjeglici iz BiH, raseljenoj osobi i povratniku (u daljnjem tekstu: „korisnik“) na cijeloj teritoriji BiH.

Član 14. (Opći uslovi za utvrđivanje korisnika)

(1) Opći uslovi za utvrđivanje korisnika su:

- a) da je korisnik na dan 30. 4. 1991. godine imao prebivalište u stambenoj jedinici koja je predmet zahtjeva;
- b) da je utvrđen status vlasništva ili stanarsko pravo korisnika nad stambenom jedinicom, koja je predmet zahtjeva, a u kojoj je imao prebivalište na dan 30. 4. 1991. godine;
- c) da stambena jedinica korisnika, koja je predmet zahtjeva, nije prodana, zamijenjena ili prenesena na neki drugi način počev od 30. 4. 1991. godine;
- d) da stambena jedinica korisnika iz 1991. godine, koja je predmet zahtjeva, ne zadovoljava propisane standarde o minimumu stambenih uslova;
- e) da korisnik ili član njegovog sadašnjeg domaćinstva nije primio pomoć dovoljnu da zadovolji propisane standarde;
- f) da korisnik ili član njegovog sadašnjeg domaćinstva nema na teritoriji BiH drugu stambenu jedinicu, koja zadovoljava propisane standarde.

(2) Pored općih uslova iz stava (1) ovog člana, Ministarstvo će, u koordinaciji sa nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta BiH, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, podzakonskim aktima propisati način ostvarivanja prava na pomoć, standarde i procedure kojima se osigurava poštivanje općih uslova, puna transparentnost procesa i pristup informacijama od strane korisnika.

(3) Ministarstvo će, u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, u koordinaciji sa nadležnim organima entiteta, Brčko distrikta BiH, kantona, gradova i

općina, donijeti posebno uputstvo i izraditi Jedinственu listu korisnika, prema vrsti pomoći na nivou BiH, koja će biti osnov za trajno rješavanje pristupa pravu na dom.

(4) U cilju zakonitog i efikasnog korištenja pomoći, Ministarstvo će, u saradnji sa nadležnim organima entiteta, Brčko distrikta BiH, kantona, gradova i općina, voditi Centralnu evidenciju o korisnicima pomoći i istu redovno ažurirati i razmjenjivati sa nadležnim ministarstvima i organima uprave na svim nivoima vlasti.

Član 15. (Priprema projekata)

(1) U cilju ostvarivanja prava iz člana 6. stav (1) ovog zakona, Ministarstvo putem entiteta, Brčko distrikta BiH, kantona, gradova i općina i drugih vladinih, nevladinih, domaćih i međunarodnih organizacija i institucija prikuplja i priprema odgovarajuće projektne prijedloge.

(2) Projektne prijedloge stava (1) ovog člana, nakon evaluacije, Ministarstvo u formi godišnjeg plana predlaže Komisiji i Vijeću ministara BiH na razmatranje i odlučivanje.

POGLAVLJE VI – SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA IZBJEGLICE IZ BIH, RASELJENE OSOBE I POVRATNIKA

Član 16. (Izvori sredstava)

(1) Sredstva za ostvarivanje prava izbjeglice iz BiH, raseljene osobe i povratnika iz člana 6. stav (1) ovog zakona osiguravaju se:

- a) iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine;
- b) iz budžeta entiteta, Brčko distrikta BiH, budžeta kantona i općina;
- c) iz kredita, osiguranih za ove namjene od međunarodnih finansijskih institucija;
- d) od finansijske i druge pomoći zemalja prihvata izbjeglica iz BiH;
- e) od međunarodnih i domaćih donacija i
- f) drugih izvora finansiranja.

(2) Sredstva iz stava (1) ovog člana, koja se odobravaju za zajedničke projekte na nivou BiH, iskazuje Ministarstvo, a realiziraju se putem Fonda.

(3) Sredstva za ostvarivanje prava izbjeglica iz BiH, raseljenih osoba i povratnika, u visini od najmanje 2 % od svog budžeta, sve do potpune provedbe ciljeva iz Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir Bosni i Hercegovini, osiguravaju se u Budžetu Institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, entiteta, Brčko distrikta BiH, kantona, gradova i općina, a koordiniranje aktivnosti na planiranju i raspoređivanju sredstava za zajedničke projekte vršit će se putem Ministarstva i Komisije.

POGLAVLJE VII – MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BIH

Član 17.

(Nadležnosti za provođenje Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini)

(1) U skladu sa nadležnostima iz Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine, Ministarstvo svoje zadatke obavlja na način koji garantira jednakopravnost izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba i povratnika.

(2) Ministarstvo koordinira, usmjerava i nadzire u okviru Komisije, aktivnosti entiteta i drugih institucija u BiH odgovornih za provođenje politike u oblasti provođenja Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, projekata rekonstrukcije i osiguranja drugih uslova za održiv povratak, procjenjuje stanje i putem regionalnih centara u svom sastavu vrši monitoring provođenja projekata iz člana 2. ovog zakona, osiguravajući na taj način odgovarajuću harmonizaciju i jednakopravnost pristupa pravima izbjeglica iz BiH, raseljenih osoba i povratnika na cijeloj teritoriji BiH.

(3) U cilju realiziranja aktivnosti iz okvira svojih nadležnosti Ministarstvo, u saradnji sa nadležnim organima entiteta, Brčko distrikta BiH, kantona, gradova i općina, objedinjava i analizira programe, planove i izvještaje resornih ministarstava i službi entiteta i Brčko distrikta BiH u vezi provođenja Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, te priprema i predlaže odluke o zajedničkim projektima, koje donosi Komisija u skladu sa svojim nadležnostima.

(4) Način realiziranja projekata iz ovog člana, propisuje se podzakonskim aktima koje donosi Ministar u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

POGLAVLJE VIII - KOMISIJA ZA IZBJEGLICE I RASELJENE OSOBE BIH

Član 18.

(Komisija za izbjeglice i raseljene osobe BiH)

(1) U cilju osiguranja ravnopravne regionalne, lokalne i nacionalne zastupljenosti i efikasnijeg provođenja i koordiniranja aktivnosti na implementiranju Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, osniva se Komisija.

(2) Komisija je nadležna za:

- a) osiguranje neophodnih sredstava za realiziranje zajedničkih projekata;
- b) izbor zajedničkih projekata u cilju trajnog rješavanja potreba izbjeglica iz BiH, raseljenih osoba i povratnika, koje Ministarstvo predloži Komisiji na razmatranje, a koji se realiziraju putem Fonda;
- c) donošenje odluka za finansijsko realiziranje izabranih projekata putem Fonda;

- d) razmatranje ukupnog stanja u pogledu realiziranja Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i s tim u vezi i izvještaja Ministarstva, entitetskih ministarstava i Vlade Brčko distrikta BiH;
- e) razmatranje izvještaja o realizaciji projekata, koje Fond i Ministarstvo, podnose u pogledu upravljanja sredstvima i finansijskog realiziranja odobrenih projekata.

Član 19.
(Sastav Komisije i učešće u radu)

- (1) Komisija se sastoji od devet članova, od kojih su po tri člana Komisije iz reda svakog od konstitutivnih naroda BiH.
- (2) Ministarstvo predlaže četiri člana, od kojih je jedan član predsjednik Komisije, resorna ministarstva entiteta predlažu po dva člana, a Brčko distrikt BiH predlaže jednog člana Komisije. Ministar, entitetski ministri za pitanja izbjeglih i raseljenih osoba i šef Odjela za raseljene osobe, izbjeglice i stambena pitanja su po službenoj dužnosti obavezni članovi Komisije.
- (3) Predložene članove Komisije iz stava (2) ovog člana odlukom imenuje Vijeće ministara BiH.

Član 20.
(Odlučivanje)

Komisija donosi odluke konsenzusom, a ukoliko se ne može postići konsenzus, odluka se smatra usvojenom kada za odluku glasaju po dva člana Komisije iz reda sva tri konstitutivna naroda BiH.

Član 21.
(Način rada i izvještavanja)

- (1) Način rada Komisije uređuje se Poslovníkom o radu Komisije koji se donosi na prvoj, konstituirajućoj sjednici Komisiji.
- (2) Komisija radi u sjednicama koje se, u pravilu, održavaju u Sarajevu, a uz saglasnost članova Komisije, mogu se održavati i u drugim mjestima u BiH.
- (3) Komisija podnosi izvještaj o radu Vijeću ministara BiH najmanje jednom godišnje.

Člana 22.
(Finansiranje i podrška radu Komisije)

- (1) U cilju pružanja stručno-administrativne i tehničke podrške Komisiji i osiguravanja javnosti njenog rada, Ministar svojom odlukom osniva Odjel za podršku u radu Komisije.

(2) Naknade za rad Odjela za podršku u radu Komisije i članova Komisije, bit će regulirane u skladu sa Zakonom o plaćama u institucijama Bosne i Hercegovine i podzakonskim aktima donesenim na osnovu istog.

(3) Finansijska sredstva za rad Komisije osigurat će se u budžetu Ministarstva.

POGLAVLJE IX - FOND ZA IZBJEGLICE I RASELJENE OSOBE BIH

Član 23. (Organizacija Fonda)

Ovim zakonom, Fond za povratak BiH organizira se kao Fond kao samostalna upravna organizacija, s ciljem finansijske podrške aktivnostima na trajnom rješavanju pristupa pravima izbjeglica iz BiH, raseljenih osoba i povratnika.

Član 24. (Upravljanje i način rada)

(1) Postupak za izbor, imenovanje i razrješenje, status i ovlaštenja direktora Fonda, kao i upravljanje i način rada Fonda vrši se u skladu sa važećim propisima u BiH koji se odnose na državnu upravu, državnu službu i ovim zakonom.

(2) Fondom rukovodi direktor, koji upravlja budžetskim sredstvima Fonda.

(3) Fond je odgovoran za finansijsku realizaciju zajedničkih projekata, koje svojom odlukom izabere Komisija, na prijedlog Ministarstva, i posebnih projekata koje svojom odlukom odobri Ministarstvo.

(4) Unutrašnja organizacija Fonda uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji usvaja Vijeće ministara BiH.

(5) Fond predlaže Pravilnik o načinu finansijske realizacije projekata i druge podzakonske akte koje donosi Vijeće ministara BiH.

(6) Fond najmanje dva puta godišnje podnosi izvještaj o finansijskoj realizaciji odobrenih projekata Ministarstvu, Komisiji i zatim Vijeću ministara BiH, skupa sa mišljenjem Ministarstva i zaključcima Komisije po tom pitanju.

Član 25. (Finansiranje)

(1) Finansijska sredstva za realizaciju projekata za trajno rješavanje stambenih i drugih pitanja povratnika i drugih raseljenih i izbjeglih osoba, osiguravaju se u budžetu Ministarstva i budžetima drugih nivoa vlasti, ukoliko se radi o zajedničkim sredstvima.

(2) Sredstva namjenjena za zajedničke projekte iz stava (1) ovog člana, posebnim sporazumom mogu se udružiti u svrhu zajedničkog finansiranja projekata putem Fonda.

(3) Izvori finansiranja projekata putem Fonda mogu uključiti i kreditna sredstva, domaća i međunarodna donatorska sredstva, dobrovoljne priloge, te druge raspoložive izvore, a koja su namijenjena za realizaciju prava iz Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

(4) Fond ima poseban podračun u okviru jedinstvenog računa trezora.

Član 26. (Korištenje sredstava)

(1) Sredstva namjenjena za ostvarivanje prava iz člana 6. ovog zakona, putem Fonda koriste se isključivo u svrhu realizacije projekata koje svojom odlukom odobri Komisija ili Ministarstvo.

(2) Finansijska realizacija odobrenih zajedničkih projekata vrši se u skladu sa Pravilnikom o načinu finansijske realizacije projekata iz člana 24. stav (5) ovog zakona.

(3) Nadzor nad finansijskim poslovanjem Fonda vrše Ministarstvo finansija i trezora BiH i Ured Generalnog revizora finansijskog poslovanja institucija BiH.

POGLAVLJE X – KAZNENE ODREDBE I ZABRANA DISKRIMINACIJE

Član 27. (Kaznena odgovornost)

Sprječavanje ili neopravdano odgađanje ostvarivanja prava izbjeglice iz BiH, raseljene osobe ili povratnika od strane osoba zaposlenih u državnim, entitetskim, organima Brčko distrikta BiH, kantonalnim, gradskim i općinskim organima nadležnim za realiziranje zahtjeva izbjeglice iz BiH, raseljene osobe ili povratnika, u pogledu ostvarivanja njihovih prava, kao i od strane drugih osoba koje sprječavaju ili neopravdano odgađaju ostvarivanja ovih prava, povlači odgovornost u skladu sa važećim propisima.

Član 28. (Zabrana diskriminacije)

Pored prava koja izbjeglici iz BiH, raseljenoj osobi i povratniku pripadaju na osnovu ovog zakona i zakona entiteta, izbjeglica iz BiH, raseljena osoba i povratnik uživaju ista prava i slobode garantirane međunarodnim propisima i zakonima BiH i entiteta kao i drugi građani BiH i neće biti diskriminirani od uživanja bilo kojeg prava po bilo kojoj osnovi.

POGLAVLJE XI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29. (Usklađivanje propisa)

Entitetski organi će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, uskladiti svoje zakone sa ovim zakonom.

Član 30. (Primjena važećih propisa)

Do donošenja podzakonskih akata za provođenje ovog zakona primjenjivat će se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 23/99, 21/03 i 33/03), ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 31. (Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 23/99, 21/03 i 33/03).

Član 32. (Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PS BiH broj ____/____
____. ____ . 2012.
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE

Nacrta zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine, raseljenim osobama i povratnicima

a) Ustavno-pravni temelj

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu III. 1. f) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem su politika i reguliranje pitanja imigracije, izbjeglica i azila u nadležnosti institucija BiH, a u vezi sa članom IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na osnovu Ustava Bosne i Hercegovine, nadležna za donošenje zakona. Također pravni osnov je sadržan u članu II 5. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem sve izbjeglice i raseljene osobe imaju pravo da se vrate u svoje domove. Oni imaju pravo u skladu sa Aneksom VII Općeg okvirnog sporazuma, da im se vrati imovina koje su bili lišeni za vrijeme neprijateljstava 1991. godine i da dobiju kompenzaciju za svu takvu imovinu, koja im ne može biti vraćena. Sve obaveze ili izjave u vezi sa takvom imovinom, koje su date pod prisilom, ništavne su.

b) Razlozi za donošenje Zakona

Članom 12. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09) definirana je nadležnost Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine. Pored drugih nadležnosti u smislu Aneksa VII DMS i trajnog rješavanja pristupa pravima izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba, projekata rekonstrukcije i osiguranja drugih uslova za osiguranje trajnih rješenja za izbjeglice iz BiH i raseljene osobe u BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, koordinira i usmjerava politiku kojom se osigurava jednoobrazno i usklađeno realiziranje ciljeva Aneksa VII DMS na cijeloj teritoriji BiH, vrši monitoring implementiranja zajedničkih projekata putem uspostavljenih regionalnih centara Ministarstva, a svoje zadatke obavlja na način koji garantira jednakopravnost izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba.

Aneksom VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odnosno Dejtonskog mirovnog sporazuma (DMS) propisano je da, sve izbjeglice i raseljene osobe imaju pravo slobodno se vratiti u svoje domove. Imaju pravo na povrat imovine koje su lišeni tokom neprijateljstava od 1991. godine i na naknadu za imovinu koja im se ne može vratiti.

Svjesni problema u primjeni odredbi Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (DMS) kao i činjenice da je ostalo još dosta toga da se učini kako bi svi bosanskohercegovački građani u potpunosti uživali nesmetan pristup svim pravima koja su definirana u Aneksu VII DMS, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH je izradilo Revidiranu strategiju Bosne i Hercegovine za provođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.

U okviru rada na Revidiranoj strategiji, posebna radna podgrupa je radila analizu ustavnih i zakonskih rješenja, u vezi sa pitanjima prava na naknadu štete raseljenim osobama, izbjeglicama i povratnicima kao i pravom na izbor drugog mjesta prebivališta, što je rezultiralo prijedlogom rješenja koja su prilikom razmatranja Revidirane strategije dorađena i dopunjena i na Vijeću ministara BiH, nakon čega je ista proslijeđena u parlamentarnu proceduru.

Revidirana Strategija je usvojena na 47. sjednici Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH i ista je objavljena u „Službenom glasniku BiH“, broj: 78/10.

Paralelno sa rješavanjem pitanja povratka i obnove imovine i infrastrukture u svrhu pomoći raseljenim osobama u BiH, usvajanjem Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, nadležne institucije dobile su zadaću da se pripreme novi i prilagode postojeći propisi iz predmetne oblasti.

Predloženim nacrtom zakona će se urediti obim prava i način njihovog rješavanja, kao i institucije i procedure koje će omogućiti pristup pravu na obnovu i povratak, pravo na naknadu štete, kao način rješavanja stambenog pitanja, odnosno pristupa pravu na dom i pravu na izbor drugog mjesta prebivališta.

Također ovim nacrtom zakona se uređuju i pitanja koja se odnose na mjerodavnost za utvrđivanje statusa raseljene osobe i povratnika, prestanak statusa, vrste pomoći, utvrđivanje korisnika i priprema projekata, sredstva za ostvarivanje prava izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba, nadležnosti Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Komisije za izbjeglice i raseljene osobe, Fonda za izbjeglice i raseljene osobe BiH, krivične odredbe i zabranu diskriminacije.

U skladu sa strateškim opredjeljenjima, a na osnovu odredbi Aneksa VII DMS i Ustava BiH, izbjeglicama iz BiH, raseljenim osobama i povratnicima, biće omogućeno pravo na povratak, pravo na izbor mjesta prebivališta i pravo na kompenzaciju za imovinu koja se ne može vratiti raseljenim osobama i povratnicima. U ovom smislu, bilo je potrebno napraviti značajne promjene u važećem Zakonu koji je uređivao predmetnu problematiku, tako da su u odnosu na širi obim novim nacrtom Zakona ponuđenim rješenjima, izmjenjene i dopunjene i nadležnosti Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice i Komisije za izbjeglice i raseljene osobe. Fond za povratak postat će Fond za izbjeglice i raseljene osobe, a sredstva za povratak ubuduće će biti sredstva za rješavanje prava raseljenih osoba i izbjeglica iz Aneksa VII DMS.

c) Principi na kojima je zasnovan Nacrt zakona

„Strategija Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma“, koja je sačinjena krajem 2002. godine, prvi je zajednički, okvirni dokument na nivou Bosne i Hercegovine kojim se definiraju ciljevi i planiraju potrebne akcije i reforme u pravcu konačnog realiziranja odredbi Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH.

Strategijom su utvrđeni sljedeći strateški ciljevi: dovršenje procesa povratka izbjeglica iz BiH, raseljenih osoba u BiH, realiziranje povrata imovine i stanarskih prava, dovršenje procesa rekonstrukcije stambenih jedinica za potrebe povratka i osiguranja uslova održivog povratka i procesa reintegriranja u BiH.

Predmetni Nacrt zakona se temelji na načelima transparentnosti, efikasnosti, ekonomičnosti i jednakopravnosti svih izbjeglica iz BiH, raseljenih osoba i povratnika prilikom ostvarivanja njihovih prava utvrđenih međunarodnim sporazumima, Aneksom IV i Aneksom VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i strateškim ciljevima iz Revidirane Strategije za provedbu Aneksa VII DMS.

S obzirom da su pitanja izbjeglica iz BiH, raseljenih osoba i povratnika, kao i pristup pravima ovih kategorija građana BiH, u stvari pitanja podijeljene nadležnosti između institucija BiH, entiteta, kantona i općina u BiH, ovaj nacrt zakona na okvirnim principima, uređuje pitanja definicija, pripadajućih prava, nadležnosti institucija za osiguranje pristupa pravima ovim kategorijama stanovništva, kao i načina finansiranja i procedura za pristup pravima.

d) Potrebna finansijska sredstva za provođenje Nacrta zakona

Potrebna finansijska sredstva za provođenje Zakona o izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine, raseljenim osobama i povratnicima izražena su u Revidiranoj Strategiji Bosne i Hercegovine za provođenje u Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH. Prema Revidiranoj Strategiji koja je usvojena od Parlamentarne skupštine BiH za provedbu plana suštinskog okončanja procesa povratka potrebno je osigurati ukupno 1,3 milijarde konvertibilnih maraka, od čega oko 900 miliona konvertibilnih maraka za obnovu stambenih jedinica i oko 400 miliona konvertibilnih maraka za obnovu prateće komunalne infrastrukture.

Na 45. sjednici Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, koja je održana 4. 2. 2009. godine donijet je zaključak kojim se zadužuje Vijeće ministara-Ministarstvo finansija i trezora da pokrene proceduru za osiguranje 400 miliona konvertibilnih maraka kreditnih sredstava za potrebe finansiranja povratka izbjeglih i raseljenih osoba i projekte održivog povratka. Ovakav zaključak, Parlamentarna skupština BiH, ponovila je još jednom, prilikom usvajanja Zakona o popisu stanovništva, kojom prilikom su zadužena nadležna ministarstva, na nivou BiH, da osiguraju 500 miliona konvertibilnih maraka kreditnih sredstava za potrebe finansiranja prava iz Aneksa VII DMS.

U toku je odobravanje kredita Razvojne banke Vijeća Europe u iznosu od 40 miliona eura za program rješavanja pitanja kolektivnih centara i alternativnog smještaja u BiH, kredita kod OPEC Fonda (7 miliona eura) i kredita kod Saudijskog razvojnog fonda u iznosu od 18 miliona američkih dolara.

Dodatno, a u vezi sa rješavanjem raseljeničko-izbjegličkih pitanja između Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Hrvatske i Republike Srbije, na Donatorskoj konferenciji održanoj 24. 4. 2012. godine u Sarajevu, osiguran je iznos oko 300 miliona eura od ukupno traženih oko 580 miliona eura od čega Bosni i Hercegovini treba da pripadne iznos od oko 101 milion eura na ime rješavanja izbjegličko-raseljeničke problematike.

Entiteti i Brčko Distrikt BiH, izdvajaju ukupno oko 45 miliona konvertibilnih maraka godišnje u svojim budžetima za ove namjene.

Uz sva gore iskazana i do sada osigurana sredstva, Bosna i Hercegovina i dalje ima veliki debalans između mogućnosti i stvarnih potreba u predmetnoj oblasti, što bi se uz aktivnije učešće svih nadležnih nivoa vlasti u BiH, moglo prevazići i osigurati finansiranje i rješavanje ovog pitanja, približno u roku kako je to predviđeno Revidiranom Strategijom za provođenje Aneksa VII DMS.

e) Provođenje konzultacija

U vezi sa provođenjem konzultacija iste su organizirane u gradovima Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske (Sarajevo, Mostar, Tuzla, Banjaluka, Bijeljina,) i Brčko distriktu BiH sa nadležnim entitetskim i kantonalnim ministarstvima u čijoj su nadležnosti pitanja izbjeglica i raseljenih osoba kao i predstavnicima nevladinog sektora.

U skladu sa pravilima prilikom obavljanja konzultacija na web stranici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH objavljen je Prednacrt zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama kako bi svi zainteresirani bili u prilici uputiti svoje komentare.

Također, u skladu sa Pravilima za konsultacije prilikom izrade pravnog propisa, Prednacrt zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama je direktno dostavljen zainteresiranim organizacijama i pojedincima. Tim za izradu propisa Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH je objedinio sve komentare i prijedloge i nakon razmatranja istih, uvrstio one primjedbe i komentare koje je smatrao opravdanim. Prilikom podnošenja nacrta pravnog propisa Vijeću ministara na usvajanje dostaviti ćemo izjavu da su ispunjene obaveze u pogledu konzultacija, uticaja propisa na javnost, obrazloženje odluke u obliku konzultacija i opis konzultacija koje su izvršene i izjavu Ministarstva da je postupljeno u skladu sa komentarima.

f) Način izvršenja Nacrta zakona

Aktivnosti vezane za pristup pravu na obnovu i povratak, pravo na naknadu štete, kao način rješavanja stambenog pitanja, odnosno pristupa pravu na dom i pravu na izbor drugog mjesta prebivališta, pitanja utvrđivanja statusa izbjeglice iz BiH, raseljene osobe i povratnike, prestanak statusa, vrste pomoći, utvrđivanje korisnika i priprema projekata, sredstva za ostvarivanje prava izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba, nadležnosti Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Komisije za izbjeglice i raseljene osobe, Fonda za izbjeglice i raseljene osobe, biti će realizirane u saradnji sa entitetskim ministarstvima nadležnih za oblast izbjeglica i raseljenih osoba, te nadležnih kantonalnih ministarstava i općinskih službi, kao i službi Brčko distrikta BiH.